

**Periodični načrt za izvajanje Resolucije o nacionalnem programu za
enake možnosti žensk in moških 2015 – 2020 za leti 2018 in 2019**

Kazalo

Uvod

1. Enaka ekonomska neodvisnost	4
I. Zmanjšanje razlik v stopnji zaposlenosti žensk in moških	4
II. Zmanjšanje vertikalne in horizontalne segregacije	5
III. Boj proti diskriminaciji zaradi spola pri delu	6
2. Usklajevanje poklicnega in zasebnega oziroma družinskega življenja	7
II. Enakovrednejša porazdelitev starševskih obveznosti med partnerjema	7
3. Družba znanja brez spolnih stereotipov	8
I. Zmanjšanje neenakosti, preseganje stereotipnih družbenih vlog v vzgoji, izobraževanju in športu ter zmanjšanje segregacije zaradi spola v vzgojno-izobraževalnih programih na srednješolski in visokošolski stopnji ter pri različnih šolskih in obšolskih dejavnostih	8
II. Zmanjšanje neenakosti med ženskami in moškimi v znanosti	11
III. Boljša opremljenost s podatki, analizami in raziskavami o enakosti spolov	14
IV. Odpravljanje stereotipne podobe spolov in spodbujanje enakih možnosti žensk in moških v kulturi in medijih	16
V. Spolno občutljiva raba jezika	18
4. Socialna vključenost	19
I. Zmanjšanje neenakosti med spoloma glede izpostavljenosti tveganju revščine	19
5. Zdravje žensk in moških	23
I. Varovanje in krepitev zdravja žensk in moških	23
6. Uravnotežena zastopanost žensk in moških na položajih odločanja	26
II. Uravnotežena zastopanost žensk in moških na položajih odločanja v gospodarstvu	26
7. Nasilje nad ženskami	27
I. Ničelna strpnost do nasilja nad ženskami	27
8. Enakost spolov v zunanji politiki in pri mednarodnem razvojnem sodelovanju	33
I. Vključevanje enakosti spolov v zunanjepolitične pobude	33
II. Razvojno sodelovanje in humanitarna pomoč	35
III. Ohranjanje in izgradnja miru	37

Uvod

Na podlagi 15. člena Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02 in 61/07 – ZUNEO–A) in 109. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) je Državni zbor na seji dne 27. 10. 2015 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020 (v nadaljevanju: resolucija).

16. člen Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02 in 61/07 – ZUNEO-A) določa, da Vlada RS sprejme periodične načrte, ki so izvedbeni akti nacionalnega programa. Periodični načrti za posamezno področje družbenega življenja opredelijo potrebne aktivnosti za obdobje dveh let.

Resolucija je strateški dokument, namenjen uveljavitvi enakosti med ženskami in moškimi. Določa ključne cilje in ukrepe Vlade RS, poglobitveni namen katerih je zmanjšati neenakost med spoloma na posameznem področju. Za vsak cilj so določeni ukrepi, učinkovitost in uspešnost katerih se merita s kazalniki, oblikovanimi za vsak cilj posebej. V resoluciji opredeljeni cilji in ukrepi so smernice za ministrstva in druge vladne organe za načrtovanje in izvajanje svojih področnih politik ter programov z vidika enakosti spolov oziroma uresničevanja enakosti spolov. Posamezni ukrepi za doseg ciljev so podrobneje razdelani in konkretizirani v periodičnih načrtih.

Drugi periodični načrt opredeljuje posamezne naloge in aktivnosti nosilnih in sodelujočih organov za izvajanje ciljev in ukrepov na posameznih področjih za leti 2018 in 2019. Za doseganje ciljev in uresničenje enakosti spolov v praksi bosta uporabljena dva temeljna pristopa, ki se medsebojno dopolnjujeta: posebni ukrepi in integracija načela enakosti spolov v vse politike in programe (*gender mainstreaming*). Ministrstva in drugi nosilni ter sodelujoči organi bodo ukrepe izvajali predvsem z integracijo načela enakosti spolov v vse ustrezne programe in aktivnosti v okviru njihovih pristojnosti. Za izvedbo teh ukrepov ne bodo potrebna posebna sredstva, saj bodo aktivnosti potekale v okviru obstoječih programov, le da bo pozornost usmerjena v zmanjševanje vrzeli med spoloma in uresničevanje enakosti spolov. Na nekaterih področjih pa so za izvajanje ukrepov predvidene posebne aktivnosti, za katere so ministrstva v okviru svojih proračunov namenila posebna sredstva. Finančna sredstva se bodo zagotavljala iz državnega proračuna in sredstev EU.

1 ENAKA EKONOMSKA NEODVISNOST

I. ZMANJŠANJE RAZLIK V STOPNJI ZAPOSLENOSTI ŽENSK IN MOŠKIH

Cilj 1:

Povečanje stopnje zaposlenosti žensk, zlasti mladih žensk s terciarno izobrazbo in drugih ranljivih oziroma zapostavljenih skupin žensk

UKREP:

- **spodbujanje ženskega podjetništva**

AKTIVNOST:

Usposabljanje za podjetniško aktivnost in promocija podjetništva.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Aktivnosti za spodbujanje ženskega podjetništva bodo usmerjene v promocijo podjetništva, informiranje, povezovanje, mreženje, vzpostavljanje neposrednih poslovnih stikov in usposabljanje žensk za podjetništvo.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Večja vključenost žensk v podjetniško aktivnost.

NOSILEC:

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018:120.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 172410 - Razvoj podpornega okolja za malo gospodarstvo

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

UKREP:

- **spodbujanje zaposlovanja žensk v okviru APZ in drugih programov ob upoštevanju njihovega položaja na trgu dela**
- **spodbujanje ženskega podjetništva**

AKTIVNOST:

Spodbujanje ženskega podjetništva

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI

Navedeni program se je izvajal že v letih 2016 in 2017 in je prispeval k uspešnim podjetniškim zgodbam.

V usposabljanje se lahko vključijo ženske, ki so najmanj tri mesece prijavljene kot brezposelne in imajo najmanj višjo strokovno izobrazbo (VI. raven ali več). Program je sestavljen iz dveh delov: podjetniško usposabljanje organizira javna agencija SPIRIT, financira ga Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, sredstva za subvencije pa zagotavlja Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, izplača jih Zavod RS za zaposlovanje. Znanje, ki ga pridobijo s podjetniškim usposabljanjem (100 ur) in na katerega jih napoti Zavod RS za zaposlovanje, jim omogoča začeti samostojno poslovno pot. Vključene osebe pridobijo subvencijo po končanem podjetniškem usposabljanju. Cilj je, da vključene ženske uresničijo svojo poslovno idejo in samozaposlitev ohranijo najmanj dve leti. Opisani program prihodnjim podjetnicam nudi posebno obliko podpore in jim s tem olajša pot v podjetništvo.

Program bo tudi v letih 2018 in 2019 spodbuda za brezposelne ženske s terciarno izobrazbo, da se lažje odločijo za samostojno podjetniško pot.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Pričakovani rezultat je okvirno 300 samozaposlitve v novonastalih poslovnih subjektih (na letni ravni).

S spodbudami za premagovanje začetnih finančnih ovir na podjetniški poti bo program prispeval k povečanju stopnje zaposlenosti žensk s terciarno izobrazbo in večjemu številu žensk podjetnic.

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, izvajalec Zavod RS za zaposlovanje

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 2.000.000 EUR

2019: 2.000.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 3595 - Spodbude delodajalcem za odpiranje novih delovnih mest in zaposlovanje težje zaposljivih oseb

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

II. ZMANJŠANJE VERTIKALNE IN HORIZONTALNE SEGREGACIJE

Cilj 1:

Povečanje deleža žensk in moških v poklicih in dejavnostih, kjer so manjšinsko zastopani

UKREP:

- **dejavnosti za odpravo spolnih stereotipov pri odločanju za poklic ter izvajanje projektov in programov za spodbujanje žensk in moških k izbiri netradicionalnih poklicev in zaposlovanju, še posebej v perspektivnih panogah**

AKTIVNOST:

Svetovanje pri odločanju za poklic.

Stalno strokovno izpopolnjevanje svetovalnih delavk in delavcev.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Pri odločanju za poklic se učenke, učenci, dijaki in dijakinje posvetujejo s šolsko svetovalno službo, ki jih opozori tudi na vidik spola pri izbiri poklica. Seveda pa sta usmeritev v poklic in izbira poklica odvisni od interesa, želje in zmožnosti posameznice ali posameznika.

Ena od možnih oblik pomoči za izbiro poklica je tudi e-listovnik:

<https://listovnik.sio.si/view/artefact.php?artefact=156828&view=37571&block=132403>

Ministrstvo preuči možnosti, da module o pripravi svetovalnih delavk in delavcev uvrstijo v programe fakultet, ki izobražujejo to vrsto strokovnjakinj in strokovnjakov.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Lažje odločanje pri izbiri poklica s strokovno pomočjo šolske svetovalne službe.

NOSILCI:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, šolske svetovalne službe

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva in šolskih svetovalnih služb

III. BOJ PROTI DISKRIMINACIJI ZARADI SPOLA PRI DELU

Cilj 1:

Boljše informiranje o pravicah in nadzor nad izvajanjem določb o prepovedi diskriminacije pri zaposlovanju in delu ter prepovedi spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem

UKREP:

- **dejavnosti za boljše informiranje in ozaveščanje o pravicah, ki se nanašajo na prepoved diskriminacije, spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu**

AKTIVNOST:

Priprava smernic za zaščito zaposlenih pred spolnim in drugim nadlegovanjem ter trpinčenjem na delovnem mestu.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

V okviru posvetovalnega telesa za integracijo načela enakosti spolov pri Ministrstvu za notranje zadeve z organoma v sestavi bomo pripravili smernice za zaščito zaposlenih pred spolnim in drugim nadlegovanjem ter trpinčenjem na delovnem mestu, v katerih bomo opredelili postopke in ukrepe v primeru formalnega ali neformalnega reševanja spolnega ali drugega nadlegovanja na delovnem mestu, tako v ministrstvu kot v organih v sestavi, oziroma ukrepe, s katerimi lahko preprečimo tovrstna dejanja.

Smernice bodo poslane vsem javnim uslužbencem in uslužbenkam v ministrstvu z organoma v sestavi.

PRIČAKOVANI REZULTATI IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Z ozaveščanjem in informiranjem javnih uslužbencev in uslužbenk s področja preprečevanja spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja želimo zagotoviti, da so vsi javni uslužbenci in uslužbenke seznanjeni z določili Uredbe o ukrepih za varovanje dostojanstva zaposlenih v organih državne uprave in z ukrepi, ki so jim na voljo za preprečevanje spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja.

NOSILEC:

Ministrstvo za notranje zadeve z organoma v sestavi

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo Ministrstva za notranje zadeve, Policije in Inšpektorata RS za notranje zadeve

2. USKLAJEVANJE POKLICNEGA IN ZASEBNEGA OZIROMA DRUŽINSKEGA ŽIVLJENJA

II. ENAKOVREDNEJŠA PORAZDELITEV STARŠEVSKIH OBVEZNOSTI MED PARTNERJEMA

Cilj 2:

Spodbujanje enakovrednejše vloge obeh staršev po razvezi

UKREP:

- **dejavnosti za ozaveščanje in informiranje o zaupanju otrok v varstvo in vzgojo ob razvezah, stikih z otroki ob razvezah ter pravicah in postopkih v zvezi s preživninami**

AKTIVNOSTI:

Priprava spletnega orodja za informativni izračun primerne višine preživnine

Izvajanje ureditve o zaupanju otrok v varstvo in vzgojo ob razvezah

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Praksa kaže, da obstajajo težave pri določanju višine preživnine. Slovenija bo po vzoru Švedske izdelala spletno orodje, s katerim bo mogoče pripraviti informativni izračun primerne višine preživnine. To orodje bo pri določitvi višine preživnine v pomoč tako sodnikom in sodnicam kot tudi staršem, saj bo široko dostopno. Spletno orodje bo v okviru nalog, ki jih opravlja za ministrstvo, pripravil Inštitut RS za socialno varstvo.

Aprila 2019 se bo začel v celoti uporabljati Družinski zakonik. Družinski zakonik sodišču med drugim omogoča, da odloči o t. i. skupnem starševstvu tudi v primeru, ko med staršema o tem ne obstaja soglasje. Po tej ureditvi sodišče v vsakem posameznem primeru ob upoštevanju vseh okoliščin primera sprejme takšno odločitev, ki je v največjo korist otroka.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Vzpostavljeno bo spletno orodje za informativni izračun primerne višine preživnine. S spletnim orodjem si bosta lahko starša informativno izračunala primerno višino preživnine in se tako lažje in hitreje dogovorila o njej. Orodje bo upoštevalo številne parametre, najpomembnejši pri izračunu pa bosta potreba upravičenca (otroka) in zmožnost zavezanca (starša). Tako bodo dogovori bolj sporazumni in bodo vplivali na bolj redno plačevanje obveznosti.

Ker smo želeli doseči enakopravnejšo porazdelitev starševskih obveznosti med oba starša, Družinski zakonik ne določa, da je potrebno za odločitev o skupnem starševstvu soglasje obeh staršev, ampak lahko sodišče tako odloči vedno, kadar presodi, da je to v korist otrok. Pri reševanju teh vprašanj je po novem predvidena tudi mediacija pred sodnim postopkom in po njem (zdaj je mediacija omogočena le med postopkom).

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 10.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

7140 - Stroški izvajanja zakonov s področja družine

5544 - Otroška opazovalnica

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

3. DRUŽBA ZNANJA BREZ SPOLNIH STEREOTIPOV

I. ZMANJŠANJE NEENAKOSTI, PRESEGANJE STEREOTIPNIH DRUŽBENIH VLOG V VZGOJI, IZOBRAŽEVANJU IN ŠPORTU TER ZMANJŠANJE SEGREGACIJE ZARADI SPOLA V VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH PROGRAMIH NA SREDNJEŠOLSKI IN VISOKOŠOLSKI STOPNJI TER V RAZLIČNIH ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTIH

Cilj 1:

Sistematična vključitev vsebin o enakosti spolov v kurikulum, učna gradiva in programe strokovnega izpopolnjevanja na področju vzgoje in izobraževanja

UKREP:

- vzpostavitev standardiziranega postopka za vključevanje vsebin o enakosti spolov v učna gradiva ter njihovo preverjanje z vidika nestereotipnega prikazovanja žensk in moških

AKTIVNOST 1:

Priprava strokovnih podlag za vključevanje vsebin o enakosti spolov v učna gradiva, ki jih potrdijo strokovni sveti za izobraževanje.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Zavod RS za šolstvo bo v okviru strokovne naloge (na podlagi letnega delovnega načrta zavoda) pripravil strokovne podlage za presojo gradiv za komisije za učbenike pri strokovnih svetih v skladu s spremembami Pravilnika o potrjevanju učbenikov (Ur. l. RS št. 52/2011 z dne 29. 6. 2011).

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Potrjeni postopek za vključevanje vsebin o enakosti spolov v učna gradiva

NOSILCA:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod za šolstvo

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo Zavoda za šolstvo

UKREP:

- **posodabljanje učnih načrtov osnovne šole in gimnazije ter študijskih programov z vidika enakosti spolov in opredelitev ključnih vsebin**

AKTIVNOSTI:

1. Izvedba analize obstoječega stanja v vzgojno-izobraževalnih zavodih
2. Spremljanje učnih načrtov

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

1. Analiza stanja z anketo med vzgojno-izobraževalnimi delavkami in delavci ter z anketo med učenci in učenkami glede enakih možnosti:
  - kaj že vedo o enakih možnostih,
  - kaj si o njih mislijo,
  - kako na tem področju delujejo, se obnašajo, razmišljajo,
  - kaj pogrešajo,
  - kaj predlagajo.

Na podlagi analize ankete bo ministrstvo pripravilo morebitne spremembe in ukrepe ter po potrebi predlagalo periodično ponavljanje ankete. Učiteljice in učitelji bodo spremljali stanje ter predlagali dopolnitve in spremembe.

2. Redno spremljanje učnih načrtov in oblikovanje morebitnih predlogov za spremembe, če bi analiza stanja ali predlogi iz prakse pokazali potrebo po njih.

Učne načrte spremljajo Šola za ravnatelje (izpeljava ankete), svetovalke in svetovalci Zavoda za šolstvo, ki imajo redne stike s prakso, učitelji in učiteljice v okviru svojih študijskih skupin.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Analiza stanja, aktualizirani učni načrti osnovnih in srednjih šol

NOSILCI:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Šola za ravnatelje, Zavod za šolstvo, študijske skupine učiteljic in učiteljev

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva in javnih zavodov

UKREP:

- **izvajanje programov in projektov, ki upoštevajo in spodbujajo enake možnosti žensk in moških v športu**

AKTIVNOSTI:

Vzpostavitev koordinacijske skupine za enake možnosti v športu.

Izvedba analize vključenosti v športne dejavnosti.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Koordinacijska skupina za enake možnosti v športu bo sestavljena iz predstavnikov in predstavnic ministrstva, Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez, Komisije za ženski šport pri Olimpijskem komiteju Slovenije in univerz.

Izvedena bo analiza aktivne vključenosti deklet in fantov ter žensk in moških v športne dejavnosti, bodisi v krožke bodisi obšolske dejavnosti ali športne klube v osnovnih in srednjih šolah.

Koordinacijska skupina bo proučila izvedeno analizo aktivne vključenosti deklet in fantov v športne dejavnosti in na podlagi izsledkov te analize sprejela potrebne ukrepe za bolj uravnoteženo zastopanost obeh spolov pri aktivnem športnem udejstvovanju. Prav tako bo v okviru svojih pristojnosti izvajala preventivne aktivnosti za ozaveščanje šolajočih, njihovih družin ter šolskih delavcev in delavk o pomenu preseganja izbire športnih panog stereotipno glede na spol. Komisija si bo prizadevala za zmanjšanje dvakratne diskriminacije zaradi okoliščin spola in posebnih potreb v športu.

Večji poudarek bo na pomembnosti športa za oba spola s preseganjem izbire športnih panog stereotipno glede na spol.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Večja ozaveščenost žensk o pomembnosti športne aktivnosti in višji delež športno aktivnih žensk.

Skupno delovanje države in civilne skupnosti pri izbiri športnih aktivnosti glede na spol ob upoštevanju možnosti večplastne diskriminacije (posebne potrebe).

Izvedena analiza bo prispevala h kvantitativni oceni stanja razlik po spolu pri udejstvovanju v športu v vzgojno-izobraževalnem sistemu, k dopolnitvi vsebin športne vzgoje s poudarkom na preseganju spolnih stereotipov v športu ter na preventivne dejavnosti, tematske konference o enakih možnostih v športu v vzgoji in izobraževanju.

NOSILEC:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva, Zavoda za šolstvo in Olimpijskega komiteja Slovenije

UKREP:

- **nadaljnji razvoj kompetenc pedagoškega kadra na področju enakih možnosti spolov in diskriminacije zaradi spola, prepoznavanja spolnih stereotipov ter prikritega kurikula**

AKTIVNOST:

Usposabljanje pedagoškega kadra za prepoznavanje spolnih stereotipov in podajanje učnih vsebin o tej temi.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Ministrstvo bo pripravilo usposabljanje za učiteljice in učitelje razredne stopnje, na katerem se bodo seznanili z možnimi načini prepoznavanja, odpravljanja in preprečevanja spolnih stereotipov ter z metodami za doseganje ciljev iz učnih načrtov, ki se nanašajo na področje spolnih stereotipov.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Okrepljene kompetence pedagoškega kadra na področju prepoznavanja spolnih stereotipov in prikritega kurikula.

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 11.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 160123 – Promocija enakih možnosti žensk in moških

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

II. ZMANJŠANJE NEENAKOSTI MED ŽENSKAMI IN MOŠKIMI V ZNANOSTI

Cilj 1:

Povečanje udeležbe žensk v znanosti in visokem šolstvu in izboljšanje njihovega položaja

UKREP:

- **spodbujanje programov in projektov, ki promovirajo ženske v znanosti**

AKTIVNOST 1 :

Podpora delovanju Komisije za ženske v znanosti, strokovnemu svetovalnemu telesu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport na področju enakih možnosti

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport opravlja naloge sekretariata za Komisijo za ženske v znanosti. Komisija za ženske v znanosti kot svetovalno telo ministrstva sodeluje pri podpiranju promocijskih dejavnosti za enakost spolov in upoštevanja načela uravnoveženega zastopanja obeh spolov pri imenovanju delovnih teles v pristojnosti ministrstva ter pri pripravi pravnih aktov in drugih strateških dokumentov ministrstva, ki obravnavajo enakost spolov in uveljavitev vloge žensk v znanosti v Sloveniji. Naloge ministrstva se določijo v okviru sprejetega letnega programa dela komisije, na podlagi katerega se komisija vsako leto tudi dogovori z ministrstvom o nalogah, ki naj bi jih ministrstvo finančno in organizacijsko podprlo.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Aktivno strokovno sodelovanje komisije in ministrstva pri uresničevanju in promociji načela enakih možnosti na področju raziskav v Sloveniji

NOSILEC:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s Komisijo za ženske v znanosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 5.000 EUR

2019: 5.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 575710 - Promocija programov, financiranje recenzij in ekspertiz

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

AKTIVNOST 2:

Prizadevanje za dosledno upoštevanje uravnotežene sestave vseh teles na področju znanosti, ki jih imenuje ministrstvo, ter aktivno spodbujanje kandidatk in institucij, ki predlagajo kandidate in kandidatke, ob razpisih za člane in članice posameznih teles oziroma za znanstvene nagrade.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Ob imenovanjih teles si bo ministrstvo prizadevalo upoštevati načelo uravnotežene sestave, prav tako bomo na to opozarjali javne raziskovalne institucije ter financerske agencije. Še vedno namreč zaznavamo premajhen delež znanstvenic v različnih telesih, ki (so)odločajo o znanstveni politiki in financiranju raziskovalne dejavnosti. V tem delu bomo pripravili dejavnosti, s katerimi bomo spodbujali večjo vlogo žensk v znanosti, še posebej na vodilnih položajih. V času nominiranja znanstvenic in znanstvenikov za nagrade na področju znanosti bomo stremeli k spolno uravnoteženi komisij ter hkrati spodbujali institucije in posameznike in posameznice, da so pozorni na uravnoteženje svojih predlogov po spolu.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Uravnotežena sestava vseh teles na področju znanosti, ki jih imenuje ministrstvo ali Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS, in večji delež nominirank za znanstvene nagrade.

NOSILEC:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s Komisijo za ženske v znanosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 3:

Spodbujanje in podpora rezultatov raziskav na področju študij enakosti spolov na letni konferenci in drugih tematskih dogodkih ter delavnicah in promocija načela enakih možnosti med raziskovalkami in raziskovalci ter ozaveščanje širše javnosti.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Komisija za ženske v znanosti ob pomoči ministrstva vsako leto organizira konferenco na državni ravni ob 8. marcu, ki je vsakič v drugem slovenskem univerzitetnem središču. Na konferenci so predstavljeni in prikazani izsledki študij na temo enakosti spolov, kar v raziskovalni javnosti spodbuja razpravo o možnih vzrokih in ovirah za večjo vlogo žensk v znanosti ter o drugih vprašanjih v zvezi z enakimi možnostmi na področju raziskav. Na ta način tudi ponudimo okvir raziskovalcem in raziskovalkam v Sloveniji, ki se ukvarjajo z vprašanji spolov in enakih možnosti, da se srečajo in navežejo stike za prihodnje raziskovalno delo. Z medijsko promocijo konference na državni ravni ministrstvo širši javnosti predstavi načelo enakih možnosti.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Spodbujanje in podpora izsledkov raziskav na področju študij enakosti ter promocija načela enakih možnosti med raziskovalkami in raziskovalci ter ozaveščanje širše javnosti

NOSILCA:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, IZŠ ob sodelovanju Komisije za ženske v znanosti.

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 1.200 EUR

2019: 1.200 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 575710 - Promocija programov, financiranje recenzij in ekspertiz

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

AKTIVNOST 4:

Uresničevanje načela enakih možnosti pri sestavi ocenjevalnih komisij ter pri vsebini in sestavi financiranih raziskovalnih programov in projektov prek javnih financerskih organizacij.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Ministrstvo bo implementiralo in promoviralo načelo enakih možnosti spolov pri dodeljevanju javnih finančnih sredstev preko javnih financerskih organizacij po vzoru projektov, ki so financirani v okviru Obzorja 2020.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Dodana vrednost upoštevanja in vključevanja dimenzije spola v samo vsebino raziskovalnega projekta in inoviranja se odraža predvsem v znanstveni odličnosti, večji kreativnosti in novih inovacijskih priložnostih. Vodi v poglobljeno razumevanje potreb obeh spolov ter posledično poveča družbeno koristnost in relevanco znanja, kar rezultira v izboljšanih storitvah in produktih, ki učinkoviteje naslavlajo potrebe družbe in njihovih uporabnikov in uporabnic. In najpomembnejše, pomaga raziskovalcem in raziskovalkam, da presežejo ustanovljene norme in stereotipe in jih sili k temu, da ponovno premislijo svoje ustaljene standarde in modele.

NOSILEC:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju z Javno agencijo za raziskovalno dejavnost RS

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 5:

Nadaljevanje z aktivnostmi Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport v mednarodnih mrežah ter mednarodnih telesih s področja enakosti spolov.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Ministrstvo bo aktivno sodelovalo v strateški delovni skupini Spol v razvoju in inovacijah (SWG GRI), ki deluje kot podporno in svetovalno telo ERAC pri spremljanju izvajanja strategij na področju enakih možnosti spolov v znanosti v okviru evropskega raziskovalnega prostora. Ministrstvo se bo tudi aktivno vključevalo v mednarodne projekte in druge aktivnosti s področja enakih možnosti spolov v znanosti.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Sodelovanje v mednarodnih mrežah in telesih s področja enakih možnosti spolov za skupno oblikovanje evropskega raziskovalnega prostora ter izmenjavo dobrih praks in znanj.

NOSILEC:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 2.000 EUR

2019: 2.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 334810 – Materialni stroški

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

III. BOLJŠA OPREMLJENOST S PODATKI, ANALIZAMI IN RAZISKAVAMI O ENAKOSTI SPOLOV

Cilj1:

Povečanje števila znanstvenih raziskav in analiz o enakosti spolov

UKREP:

- **spodbujanje in podpora raziskavam in študijam o enakosti spolov**

AKTIVNOST 1:

Prizadevanje za izvedbo vsaj enega raziskovalnega projekta o enakosti spolov ali vključevanja načela enakosti spolov v znanosti ali v podporo ugotovljenim problemom v okviru ciljnega raziskovalnega programa (CRP).

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport se zaveda, da je treba podpirati raziskave na področju enakosti spolov in vključevanja načela enakosti spolov v znanosti, da lahko ugotovimo vzroke in ovire za večjo vlogo žensk v znanosti in morebitne druge vidike problematike enakih možnosti na tem področju. Na podlagi analiz in rezultatov lahko tudi učinkovito načrtujemo raziskovalno politiko.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Izvedba vsaj enega raziskovalnega projekta o enakosti spolov ali vključevanja načela enakosti spolov v znanosti ali v podporo ugotovljenim problemom v okviru ciljnega raziskovalnega programa.

NOSILCI:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s Komisijo za ženske v znanosti in Javno agencijo za raziskovalno dejavnost RS

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

*Še ni določeno

AKTIVNOST 2:

Zagotavljanje podatkov in kazalnikov za Slovenijo za objavo v periodični statistični publikaciji »She Figures« in spremljanje kazalnikov EU o zagotavljanju enakih možnosti žensk

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Nadaljnje spremljanje statistike in drugih podatkovnih zbirk za ugotavljanje problematike enakih možnosti žensk in moških v znanosti ob pomoči ter tesnem sodelovanju z Javno agencijo za raziskovalno dejavnost RS in Statističnim uradom RS. Slovenija aktivno sodeluje z Evropsko komisijo, ki vsaka tri leta izda publikacijo »She Figures«. Za pripravo te publikacije je ministrstvo v skupino statističnih korespondentov Evropske komisije imenovalo predstavnico Statističnega urada RS.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Zagotavljanje podatkov in kazalnikov za Slovenijo za periodično statistično publikacijo *She Figures*

NOSILEC:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s Statističnim uradom RS in Javno agencijo za raziskovalno dejavnost RS

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva, Statističnega urada RS in Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS

AKTIVNOST 3:

Analiza o enakosti spolov v zavodih za prestajanje kazni, ki bo obsegala analizo dejanskega stanja glede na mednarodne smernice o izvrševanju kazenskih sankcij za ženske – nadaljevanje začete projekta iz prvega periodičnega načrta.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Namen projekta je zagotoviti pogoje za enake možnosti zaprtih žensk in moških. Projekt bo potekal v več fazah. Najprej bodo v slovenščino prevedeni najpomembnejši mednarodni dokumenti s področja enakih možnosti zaprtih žensk. Na kratko bodo predstavljeni tudi drugi ustreznimi dokumenti, ki so bili prav tako opredeljeni v projektu, ki se je začel v okviru prvega periodičnega načrta.

Nadaljevala se bosta tudi zbiranje in obdelava podatkov o položaju zaprtih žensk in posebnostih njihovega prestajanja zaporne kazni (in drugih oblikah odvzema prostosti, npr. pripor) v Sloveniji.

Pri pripravi analiz in raziskav bo ministrstvo sodelovalo tudi z zunanjimi strokovnjaki in strokovnjakinjami ter z ustreznimi institucijami in organi, vključno z Upravo RS za izvrševanje kazenskih sankcij, Zavodom za prestajanje kazni zapora Ig in Inštitutom za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Pričakovana rezultata projekta sta zbirka prevodov ključnih mednarodnih dokumentov z obravnavanega področja in publikacija z zbranimi prevodi dokumentov, ki jih prenaša v slovenski prostor. Pričakovana rezultata projekta sta tudi zbirka osnovnih informacij in spoznanj o posebnostih položaja žensk v okviru sistema kaznovanja (izhajajoč iz opravljene analize) in načrt za uvedbo glede na spol ločenega zbiranja pomembnih statističnih podatkov v okviru letnih poročil Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij.

Dodana vrednost projekta je seznanjanje osebja, ki dela na področju izvrševanja kazni, s politiko enakosti spolov. Z informiranjem o bistvenih ugotovitvah opravljenih analiz se bo med zaposlene prenašalo sporočilo o pomenu zagotavljanja enakih možnosti, s tem pa tudi možnosti za oblikovanje posebnih strokovnih programov za obravnavo zaprtih žensk.

Pričakovani cilj je z ugotovitvami seznanjati ključne odločevalce in odločevalke na področju izvrševanja kazenskih sankcij in osebje, ki dela na področju kaznovanja žensk.

NOSILCA:

Ministrstvo za pravosodje in Uprava RS za izvrševanje kazenskih sankcij

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva in Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij

AKTIVNOST 4:

Priprava analize in ozaveščanje o vprašanih vidika spola v slovenskem pravosodju - nadaljevanje začete projekta iz prvega periodičnega načrta

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Namen analize z delovnim naslovom »Enakost spolov in slovensko pravosodje« ostaja priprava čim celovitejšega pregleda zastopanosti spolov na različnih ravneh slovenskega pravosodja (sodišča, državna tožilstva, državno odvetništvo, odvetništvo, sodna uprava, Ministrstvo za pravosodje, pravne fakultete) in z različnih vidikov analizirati stanje ter morda (če bo to smiselno in mogoče) pripraviti tudi ocene in predloge.

Pri pripravi analiz in raziskav bo ministrstvo sodelovalo tudi z zunanjimi strokovnjaki in strokovnjakinjami ter z ustreznimi institucijami, vključno s sodišči, državnim tožilstvom, državnim odvetništvom, odvetniško zbornico in pravnimi fakultetami v Republiki Sloveniji.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Glede na razpoložljive informacije, pridobljene v okviru priprave analize, je Slovenija država z največjim deležem sodnic in najmanjšim deležem sodnikov v vseh državah članicah Sveta Evrope. Že to dejstvo kaže, da bo v nadaljevanju projekta smiselno raziskati tudi druge vire glede strukture po spolu, npr. glede stanja v odvetništvu, kjer je pričakovano obrnjeno razmerje strukture po spolu, pa tudi glede trendov vpisa na pravne fakultete v Republiki Sloveniji, predavateljev in predavateljic, opravljanja pravosodnih izpitov ipd.

Statistika po strukturi spola se v Republiki Sloveniji vodi v sodni statistiki za vsako sodišče posebej. V nadaljevanju projekta je namen pregledno prikazati čim bolj celovito statistiko strukture po spolu v slovenskem pravosodju. Pomemben podatek je tudi pregled razmerja glede strukture predsednikov oziroma predsednic posameznih sodišč po spolu. Tudi ti podatki se zbirajo in so dostopni. Na podlagi analize bo po tem, ko bo analiza dokončna in potrjena, o njenih rezultatih mogoč strokovni dialog s strokovno javnostjo, vključno s sodstvom in sodnim svetom.

Pričakovana je priprava publikacije Ministrstva za pravosodje, v kateri bodo predstavljeni izsledki raziskave in širša analiza stanja.

NOSILEC:

Ministrstvo za pravosodje

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

IV. ODPRAVLJANJE STEREOTIPNE PODOBE SPOLOV IN SPODBUJANJE ENAKIH MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH V KULTURI IN MEDIJIH

Cilj 1:

Povečanje števila projektov in programov, ki prispevajo k odpravljanju stereotipov in spodbujanju enakosti spolov v kulturi in medijih

UKREP:

- izdelava analiz o položaju žensk in moških v kulturi in medijih ter razlikah med spoloma

AKTIVNOST:

Zbiranje podatkov oziroma ocen o zastopanosti in vlogah sodelujočih izvajalk in izvajalcev, udeleženk in udeležencev pri izvedbi kulturnih in medijskih programov in projektov v okviru možnosti na podlagi poročanja subjektov, ki jih izvajajo, o njihovem uresničevanju, kadar so sofinancirani iz javnih sredstev, ter njihova obdelava, kakor tudi podatkov in ocen, pridobljenih ob izvajanju drugih analiz in raziskav, ki jih za potrebe vodenja politik na delovnem področju, za katerega je pristojno ministrstvo, to izvaja ali jih naroča.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Dopolnitev navodil za pripravo poročil in spremljajočih vprašalnikov z orodji za zbiranje podatkov tudi o teh deležih in razmerjih

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Pridobitev empirično podprtega pregleda o udeleženiosti obeh spolov pri izvedenih aktivnostih na kulturnem in medijskem področju, ki bo v nadaljevanju omogočil pripravo kulturno-političnih

instrumentov za izvedbo postopkov sofinanciranja primerne števila projektov in programov, ki bodo prispevali (tudi) k uresničevanju tega cilja, in sicer selektivno glede na posamezno področje ustvarjalnosti in dejavnosti, za katere se bo izkazalo, da posebej potrebujejo tak pristop, ter v okviru proračunskih sredstev, namenjenih za posamezne javne razpise in pozive.

NOSILEC:

Ministrstvo za kulturo

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

UKREP:

- **usklajevanje zakonskih in podzakonskih aktov s sprejetimi načeli enakih možnosti žensk in moških**

AKTIVNOST:

Zakonske in podzakonske akte s področja kulture je treba uskladiti s sprejetimi načeli enakih možnosti žensk in moških, kjer to doslej še ni bilo izvedeno.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Usklajevanje zakonskih in podzakonskih aktov s sprejetimi načeli enakih možnosti žensk in moških

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Zakonski in podzakonski akti s področja kulture bodo usklajeni s sprejetimi načeli enakih možnosti žensk in moških.

NOSILEC:

Ministrstvo za kulturo

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

UKREP:

- **podpora projektom na področju manjšinskih etničnih skupnosti, ki vključujejo ženske ali so namenjeni (tudi) ženskam, pripadnicam manjšinskih etničnih skupnosti**

AKTIVNOST:

Na področju manjšinskih etničnih skupnosti podpora projektov, ki vključujejo ženske ali so namenjeni (tudi) ženskam, pripadnicam manjšinskih etničnih skupnosti.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Financiranje prek javnih razpisov.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Financiranje projektov, ki vključujejo dvojno ranljive skupine.

NOSILEC:

Ministrstvo za kulturo

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

UKREP:

- **podpora projektom, ki odpravljajo stereotipne podobe spolov in promovirajo načelo enakosti spolov v medijih ter na spletu, vključno s stereotipnimi podobami pripadnic manjšinskih etničnih skupnosti**

AKTIVNOST:

Konferenca o prepoznavanju spolnih stereotipov in seksizma v medijih ter na spletu

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Ministrstvo bo pripravilo dvodnevno mednarodno konferenco, na kateri se bodo udeleženci in udeleženke seznanili z možnimi načini prepoznavanja, odpravljanja in preprečevanja spolnih stereotipov ter seksizma v različnih družbenih podsistemi s poudarkom na medijih in internetu. Nanjo bodo povabljeni tudi strokovnjaki in strokovnjakinje iz tujine (npr. Islandija, Švedska), ki bodo razpravljali o vlogi medijev in interneta pri vzpostavljanju, a tudi odpravljanju in preprečevanju seksizma in spolnih stereotipov ter ob tem predstavili uspešne tuje prakse v zvezi z navedenim.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Večja ozaveščenost glede ustvarjanja seksističnih praks in spolnih stereotipov prek medijev in interneta

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 9.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 160123 – Promocija enakih možnosti žensk in moških

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

V. SPOLNO OBČUTLJIVA RABA JEZIKA

Cilj 1:

Povečanje spolno občutljive rabe jezika

UKREP:

- **spodbujanje spolno občutljive rabe jezika v strokovnih, pravnih, upravno-administrativnih, vzgojno-izobraževalnih in političnih besedilih**

AKTIVNOST:

Ozaveščanje vseh ustreznih akterjev in akterk o spolno občutljivi rabi jezika ter spodbujanje k taki rabi v praksi.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Na podlagi smernic za spolno vključujočo rabo jezika, ki jih pripravlja skupina za spolno vključujočo rabo jezika, bo izdana in razdeljena informativna zloženka s konkretnimi priporočili za razne vrste besedil in s primeri dejavne uporabe spolno občutljive rabe jezika.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Povečana ozaveščenost o spolno občutljivi rabi jezika

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 5.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 160123 – Promocija enakih možnosti žensk in moških

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

4. SOCIALNA VKLJUČENOST

I. ZMANJŠANJE NEENAKOSTI MED SPOLOMA GLEDE IZPOSTAVLJENOSTI TVEGANJU REVŠČINE

Cilj 1:

Povečanje socialne vključenosti in zmanjšanje tveganja revščine žensk, zlasti starejših, ki živijo same, ter enostarševskih družin in zapostavljenih skupin žensk

UKREP:

- **posebni programi in projekti, namenjeni večji socialni vključenosti prikrajšanih skupin žensk**

AKTIVNOST 1:

Podpora društvom na podeželju, ki delujejo na področju izboljšanja pogojev za delo in življenje kmečkih in podeželskih žensk.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI: Zveza kmetič Slovenije bo izvajala dejavnosti ozaveščanja svojega članstva za izboljšanje položaja članic in spodbujala enakost med spoloma, s čimer se bo krepila samozavest ciljne skupine. Organizirana bodo srečanja in delavnice o vlogi žensk, vlogi žensk v

javnem življenju, o nasilju nad ženskami, o načrtovanju časa, krepitvi samozavesti, nasilju v družini in kam po pomoč, o skrbi za zdravje in s svetovanjem v zvezi z zdravjem ter o možnostih podeželja. Pričakovani rezultat sta boljša ozaveščenost podeželskih žensk glede zgoraj navedenega in izboljšanje kakovosti življenja na podeželju.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Boljši pogoji za delo in življenja kmečkih in podeželskih žensk.

NOSILEC:

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 4.000 EUR

2019: 4.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 255610 - Podpora strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu povezovanju

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

AKTIVNOST 2:

Izvajanje aktivnosti za večjo vlogo žensk in aktivno vključevanje prikrajšanih skupin žensk v okviru kratkih programov socialne aktivacije – tip C – ženske z drugih kulturnih območij (leto 2018)

Priprava in izvedba novega javnega razpisa za izvedbo kratkih programov socialne aktivacije – tip C – ženske z drugih kulturnih območij (leto 2019)

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Izvedba raznovrstnih aktivnosti s ciljem večje vloge in socialnih kompetenc žensk iz drugih kulturnih okolij (gre za skupine žensk, ki prihajajo iz močno patriarhalnih okolij južnega Balkana ter Levanta/Magreba). Aktivnosti so vsebinsko usmerjene v pridobivanje novih znanj in sposobnosti: učenje slovenskega jezika, funkcionalno opismenjevanje, ročne spretnosti, seznanjanje z delovanjem institucij s področja zdravstva, šolstva, trga dela in izobraževanja v Sloveniji, finančno opismenjevanje idr.

Glede na rezultate razpisa iz leta 2018 bo pripravljen nov razpis za obstoječe in glede na izkazane nujnosti in možnosti tudi druge podskupine zapostavljenih žensk iz drugih kulturnih okolij.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Ženskam iz ciljnih skupin omogočiti pridobitev novih znanj, krepiti socialne mreže, oklepiti njihovo vključenost v širšo družbeno skupnost in skušati doseči, da bi 25 % žensk, vključenih v izvajanje aktivnosti v okviru razpisa, vključili na trg dela.

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 23.281, 26 EUR

2019: sredstva še niso opredeljena

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 160133 PN 9.1 – Aktivno vključevanje – 14 – 20 – V – EU

PP 160134 PN 9.1 – Aktivno vključevanje – 14 – 20 – V – SLO

PP 160135 PN 9.1 – Aktivno vključevanje – 14 – 20 – Z – EU

PP 160136 PN 9.1 – Aktivno vključevanje – 14 – 20 – Z – SLO

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

UKREP:

- **vzpostavitev načina spremljanja (nenehno spremljanje – podatki) in analize o socialni izključenosti in izpostavljenosti tveganju revščine zapostavljenih skupin žensk**

AKTIVNOST 1:

Raziskava o položaju kmečkih žensk

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Spletna in terenska raziskava o socialno-ekonomskem položaju kmečkih žensk bo preučila, v koliko kmečke ženske razpolagajo s finančnimi viri in (so)odločajo na kmetiji, kako preživljajo prosti čas, kakšna je njihovo zdravje, kakšna so njihova stališča do enakosti žensk in moških na kmetijah ter koliko je med njimi zaznanega ter doživeta nasilja v družini.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Raziskava bo prispevala k osvetlitvi socialno-ekonomskega položaja kmečkih žensk in bo podlaga za nadaljnje dejavnosti za izboljšanje njihovega položaja.

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

AKTIVNOST 2:

Mednarodna konferenca o kmečkih ženskah

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Zveza kmetov Slovenije bo ob finančni podpori Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti organizirala mednarodno konferenco o položaju kmečkih žensk.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Umestitev položaja slovenskih kmečkih žensk glede na tujino bo osvetlila tista področja, na katerih so slovenske kmečke ženske v boljšem oziroma slabšem položaju ter omogočila seznanitev s tujimi primeri dobrih praks za njihov boljši socialno-ekonomski položaj.

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 4.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 160123 – Promocija enakih možnosti žensk in moških

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

AKTIVNOST 3:

Izvedba razpisov za izvedbo socialno-varstvenih programov

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Izvedeni so bili (leto 2018) in bodo (leto 2019) razpisi za izvedbo socialno-varstvenih programov. Prijavljeni programi za leto 2018 ne zajemajo vsebin v zvezi z romskimi in drugimi ogroženimi skupinami žensk, za leto 2019 pa bodo izvedeni razpisi za izvedbo socialno-varstvenih programov z aktivnim vključevanjem ogroženih skupin žensk.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Čim večje število žensk iz različnih ogroženih skupin, vključenih v programe za povečanje vloge žensk in njihovo socialno vključevanje.

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2019: 50.000,00 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 170082 – Razvojni in eksperimentalni socialno-varstveni programi

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

AKTIVNOST 4:

Delovanje sedmih večnamenskih romskih centrov (obdobje 2018–2021)

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

V celotnem obdobju bo vsak od izbranih izvajalcev v okviru vzpostavljenega večnamenskega romskega centra moral zagotoviti izvedbo 150 aktivnosti za ranljivo ciljno skupino, tj. pripadnice in pripadnike romske skupnosti v Republiki Sloveniji. Ena od ciljnih podskupin izvedbe javnega razpisa so romske ženske.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Okrepiti vključenost pripadnikov in pripadnic romske skupnosti v širše lokalno okolje. Prek novih znanj in informacij, ki jih bodo pripadniki in pripadnice romske skupnosti pridobili v okviru aktivnosti, ki se bodo izvajale v večnamenskih romskih centrih, spodbuditi njihovo vključevanje na trg dela. Pripadniki in pripadnice romske skupnosti, ki se bodo vključevali v aktivnosti, ki jih bodo izvajali večnamenski romski centri, bodo okrepili svoj položaj na trgu dela, s čimer se bodo zmanjšala njihova tveganja za revščino.

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 251.117,04 EUR

2019: 252.552,91 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 160133 PN 9.1 – Aktivno vključevanje – 14 – 20 – V – EU

PP 160134 PN 9.1 – Aktivno vključevanje – 14 – 20 – V – SLO

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

5. ZDRAVJE ŽENSK IN MOŠKIH

I. VAROVANJE IN KREPITEV ZDRAVJA ŽENSK IN MOŠKIH

Cilj 1:

Izboljšati zdravje in zmanjšati razlike v zdravju med ženskami in moškimi

UKREP:

- razvoj in izvajanje preventivnih programov z novimi pristopi za izboljšanje odzivnosti moških

AKTIVNOST 1:

Izvajanje presejalnega programa SVIT - državnega programa presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Priprava aktivnosti, ki bodo omogočile boljšo odzivnost na vabila programa pri skupinah prebivalstva, ki jim je program namenjen in ki se slabše odzivajo (moški, posamezna geografska območja itd.).

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Preventivni program Svit omogoča odkrivanje bolezni v zelo zgodnji fazi, ko znaki še niso očitni. V prihodnje bo poudarek na izvajanju smernic presejanja za raka na debelem črevesu in danki ter izvajanje aktivnosti za še kakovostnejše izvajanje programa ter nadaljevanje aktivnosti, ki bodo omogočale boljšo odzivnost na vabila programa pri skupinah prebivalstva, kjer je odzivnost slabša oziroma pod slovenskim povprečjem.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Zmanjšanje deleža umrljivosti in obolevnosti za rakom na debelem črevesu in danki ter povečanje deleža odkritih predrakavih sprememb na debelem črevesu in danki tudi pri skupinah prebivalstva, ki se zdaj programa ne udeležujejo v dovolj velikem številu.

NOSILEC:

Nacionalni inštitut za javno zdravje

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 7.900.000 EUR

2019: 8.300.000 EUR

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Cilj 2:

Izboljšati spolno in reproduktivno zdravje žensk in moških

UKREP:

- **razširitev preventivnih programov varovanja spolnega in reproduktivnega zdravja na celotno državo**

AKTIVNOST 1:

Izvajanje presejalnega programa DORA – državnega presejalnega programa za raka dojk v skladu s Strateškim načrtom programa DORA 2015–2020.

Aktivnosti za povečanje odzivnosti na vabila programa DORA za ženske, ki se presejanja ne udeležujejo, in priprava izhodišč za morebitno nadgradnjo programa.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Nadaljnje izvajanje programa s ciljem doseganja standarda, ko vsaka prebivalka med 50. in 69. letom starosti vsako drugo leto prejme osebno vabilo na pregled v njej najbližjo presejalno enoto DORE. Spodbujanje žensk, ki se vabilu v program DORA ne odzovejo, da se programa udeležijo. Priprava izhodišč za razmislek o nadgradnji sistema z vabljenjem žensk iz starostnih obdobj, kjer je po slovenskih podatkih incidenca raka dojk upravičuje presejanje, ter za vabljenje žensk, pri katerih je ugotovljeno zelo visoko tveganje za raka dojk.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Program DORA je državno pomemben presejalni program, cilj katerega je zmanjševanje umrljivosti za rakom dojk. Program z zgodnjim odkrivanjem in zgodnjim zdravljenjem raka zagotavlja boljšo prognozo bolezni in več let kakovostnega življenja žensk, pri katerih je rak ugotovljen.

Program zagotavlja ženskam iz ciljne populacije iz celotne Slovenije dostopnost do pregledov in nadaljnje obravnave po vsej državi. Namen je, da se ženske odzivajo na vabila, ker poznajo pomen presejanja in so zadovoljne z obravnavo. Ženskam je program predstavljen kot njihova pravica in dolžnost za lastno zdravje. Cilj programa je zmanjševanje umrljivosti za rakom dojk. Program bo zdaj, ko je za ženske iz ciljne populacije dostopen po celi državi, skušal zajeti tudi ženske, ki programa še niso sprejele in se zato na vabila v program ne odzivajo. Hkrati bo program glede na incidenco raka podlaga za odločanje o razširitvi organiziranega presejanja še na druge starostne skupine, kjer bi bil učinkovit, oziroma na ženske z velikim tveganjem za nastanek raka dojk.

NOSILEC:

Onkološki inštitut

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 7.900.000 EUR

2019: 8.300.000 EUR

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

AKTIVNOST 2:

Izvajanje in nadgradnja presejalnega programa ZORA – državnega programa zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb materničnega vratu in za zagotavljanje večje kakovosti dela: izvajanje smernic za standardizacijo postopkov in histopatoloških izvidov na področju ginekološke patologije.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

ZORA je državni presejalni program, ki omogoča, da vsaka ženska, stara med 20 in 64 let, vsako tretje leto (po tem, ko je imela dvakrat v razmiku enega leta odvzet bris materničnega vratu, ki je bil citopatološko ocenjen kot normalen) opravi pregled z odvzemom brisa materničnega vratu z namenom zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka. Na pregled pride ženska sama oziroma jo na pregled povabi izbrani ginekolog. Če v zadnjih treh letih ni opravila pregleda z odvzemom brisa materničnega vratu, od programa ZORA dobi na domači naslov pisno vabilo na pregled. Z rednimi pregledi žensk je mogoče veliko večino nevarnih sprememb materničnega vratu odkriti in zdraviti pravočasno.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Namen programa ZORA je zmanjšati obolevnost in umrljivost za rakom materničnega vratu v Sloveniji. Cilj programa ZORA je doseči najmanj 70-odstotno pregledanost vseh žensk v starosti 20–64 let. V naslednjih letih se načrtuje prenova informacijskega sistema, ki bo olajšal sodelovanje vseh, ki sodelujejo pri skrbi za žensko na področju zgodnjega odkrivanja raka materničnega vratu. Prav tako se načrtuje priprava izhodišč za morebitno nadgradnjo presejanja v prihodnje.

NOSILEC:

Onkološki inštitut

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 3.700.000 EUR

2019: 3.700.000 EUR

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

UKREP:

- **razvoj in izvajanje programov ozaveščanja in informiranja o spolnem in reproduktivnem zdravju in pravicah**

AKTIVNOST:

Izvajanje programa pomoč ranljivim skupinam nosečnic in mater.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Pomoč ranljivim skupinam nosečnic in mater ter pilotno presejanje ciljne skupine nosečnic šest tednov po porodu za poporodno depresijo, anksioznost, zlorabo psihotropnih snovi in nasilje. Program se bo izvajal v ambulantah primarnih ginekologov oziroma ginekologinj.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Cilj programa je prispevati k zmanjšanju deleža maternalnih smrti zaradi samomora, izobraževanje strokovne javnosti in ginekoloških strokovnih skupin za pomoč ranljivim skupinam nosečnic in mater ter izdelava priročnika *Prepoznavanje ranljivih skupin žensk v obporodnem obdobju*.

NOSILEC:

Združenje za perinatalno medicino pri Slovenskem zdravniškem društvu

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 15.716,25 EUR

2019: 15.716,25 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 7083 - Programi varovanja zdravja in zdravstvena vzgoja

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za zdravje

6. URAVNOTEŽENA ZASTOPANOST ŽENSK IN MOŠKIH NA POLOŽAJIH ODLOČANJA

III. URAVNOTEŽENA ZASTOPANOST ŽENSK IN MOŠKIH V VLADNIH TELESIH, STROKOVNIH SVETIH IN OSEBAH JAVNEGA PRAVA

Cilj 1:

Povečanje deleža podprezentiranega spola v vladnih telesih, strokovnih svetih in osebah javnega prava

UKREP:

- dejavnosti za spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov na različnih področjih: znanost in visoko šolstvo, kultura, mediji, športne in druge organizacije nacionalnega pomena

AKTIVNOST 1:

Organizacija okrogle mize: *Se splača biti šefinja?* Ozaveščanje zaposlenih o pomenu uravnotežene zastopanosti obeh spolov na položajih odločanja v Ministrstvu za notranje zadeve, Inšpektoratu Republike Slovenije za notranje zadeve in Policiji.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Okrogla miza bo potekala ob sodelovanju zunanjih in notranjih gostov in gostij med drugim z izkušnjami vodenja oziroma zasedanja vodilnih položajev v različnih organizacijah. Goste in gostje bomo spodbudili, da spregovorijo o kompetencah žensk na vodilnih položajih, o prednostih zasedanja vodilnega položaja z možnostjo usklajevanja službenega in zasebnega življenja, o pomenu uravnoteženega položaja obeh spolov na mestih odločanja v organizaciji. Okrogla miza bo namenjena vodstvu ministrstva, Inšpektoratu Republike Slovenije za notranje zadeve in Policiji, vodstvenim delavcem in delavkam v organizaciji, zaposlenim v kadrovski službi in drugim.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Seznanitev z vlogo in kompetencami vodilnega delavca oziroma delavke v organizaciji, povečati interes žensk za zasedanje vodilnih položajev v ministrstvu, Inšpektoratu Republike Slovenija za notranje zadeve in Policiji. Ozaveščanje o vlogi in pomenu žensk na vodilnih položajih.

NOSILCA:

Ministrstvo za notranje zadeve, Policija

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo Ministrstva za notranje zadeve in Policije

7. NASILJE NAD ŽENSKAMI

I. NIČELNA STRPNOST DO NASILJA NAD ŽENSKAMI

Cilj 1:

Zmanjšanje pojavnosti nasilja nad ženskami

UKREP:

- izvajanje dejavnosti in projektov za promocijo politike enakosti spolov ter boljše ozaveščenost in informiranost o nasilju nad ženskami, zlasti nasilju nad ženami v domačem okolju in partnerskih odnosih, o trgovini z ženskami in spolnem nasilju, s posebno pozornostjo in občutljivostjo do ranljivih oziroma izključenih skupin žensk

AKTIVNOST 1:

Izvedena bo raziskava na državni ravni med osnovnošolci in osnovnošolkami ter srednješolci in srednješolkami o stališčih do spletnega nasilja in nadlegovanja žensk in deklet v Sloveniji.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Množična uporaba interneta in družbenih medijev se v zadnjem času močno povečuje, zato je spletno nasilje naraščajoči problem, ki so mu bolj izpostavljena dekleta in ženske. Spletno nasilje in nadlegovanje kot oblika nasilja nad ženskami sta slabše prepoznana, vsi obstoječi ukrepi in dejavnosti za preprečevanje nasilja na spletu so spolno nevtralni in usmerjeni na mlade kot homogeno skupino. Raziskava med mladimi o spletnem nasilju in nadlegovanju je zato nujna in bo prva te vrste v Sloveniji. V okviru aktivnosti bo vzpostavljen instrument za spremljanje zaznavanja, vedenja in odnosa slovenske populacije mladih (žensk in moških) do spletnega nasilja in nadlegovanja.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Kakovostne informacije o spletnem nasilju in nadlegovanju, ki se kažejo v zaznavanju, stališčih in vedenju mladostnic in mladostnikov v vsakdanjem udejstvovanju na spletu, bodo prispevale k prepoznavanju problemov in oblikovanju nadaljnjih ukrepov in politik za preprečevanje spletnega nasilja in nadlegovanja žensk in deklet v Sloveniji. Študija bo prispevala k oblikovanju boljših ukrepov na področju spletnega nasilja in nadlegovanja glede na spol, saj so vsi zdajšnji ukrepi in dejavnosti za preprečevanje nasilja na spletu spolno nevtralni in usmerjeni na mlade kot homogeno skupino.

NOSILCA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Fakulteta za družbene vede

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 98.105,57 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 170252 CYBERVAW – EU

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

AKTIVNOST 2:

Medijska kampanja, namen katere je okrepiti ozaveščenost in znanje za odpravo stereotipov ter spreminjanje odnosa do spletnega nasilja in nadlegovanja žensk in deklet v Sloveniji.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Medijska kampanja, ki poteka v sklopu projekta, ki ga sofinancira Evropska komisija, Odklikni - spletno nasilje in nadlegovanje žensk in deklet bo usmerjena v preprečevanje in odpravo spolnih stereotipov ter povečanje občutljivosti in znanja ter spremembe odnosa mladih, (potencialnih) žrtev nasilja, ranljivih skupin, staršev, (potencialnih) povzročiteljev in prič glede spletnega nasilja in nadlegovanja žensk in deklet. Obsegala bo različne komunikacijske aktivnosti, kot so: TV- in video oglas, spletno mesto, plakati, objave na Facebooku in drugih socialnih omrežjih itd. za ozaveščanje najširše javnosti o pojavnosti spletnega nasilja nad ženskami in dekleti in nadlegovanja žensk in deklet. Kampanja bo usmerjena v splošna javnost, s poudarkom na ženskah in dekletih v starosti 12–30 let, še posebej pa si bo prizadevala doseči (morebitne) žrtve spletnega nasilja in nadlegovanja, fante in dekleta v starosti 12–19 let ter starše.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

S krepitvijo znanja širše javnosti o spletnem nasilju nad ženskami in dekleti in o nadlegovanju žensk in deklet bo kampanja prispevala k ozaveščenosti in občutljivosti glede obstoja spolnih stereotipov in seksizma na internetu ter k drugačnemu odnosu do preprečevanja spletnega nasilja.

NOSILCA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Center za izobraževanje v pravosodju

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 35.000 EUR – slovenska udeležba, 25.000 EUR - EU

2019: 15.000 EUR – slovenska udeležba, 25.000 EUR - EU

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 170252 CYBERVAW – EU

PP 170253 CYBERVAW - slovenska udeležba

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

AKTIVNOST 3:

Vzpostavitev mobilne aplikacije za prepoznavanje in preventivo pred spletnim nasiljem in nadlegovanjem

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Mobilna aplikacija bo učno orodje, ki bo mladim omogočilo prepoznavanje spletnega nasilja in nadlegovanja ter s tem povezane spolne stereotipe. Nudila bo tudi različne nasvete glede na spol za ukrepanje ob različnih vrstah spletnega nadlegovanja in nasilja. Uporabnost mobilne aplikacije bomo predhodno preverili na ciljnih skupinah, ko bo na voljo, pa bo oglaševana tudi v sklopu medijske kampanje *Odklikni*.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Izboljšana ozaveščenost in znanje mladih, (potencialnih) žrtev, rizičnih skupin, (potencialnih) povzročiteljev oziroma povzročiteljic in prič o spletnem nasilju.

NOSILCA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Fakulteta za družbene vede

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 10.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 170252 CYBERVAW – EU

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

NOSILEC:

AKTIVNOST 4:

Izvedba delavnic in priprava izobraževalnih modulov, smernic in priročnikov za mlade in šolsko osebje

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Vseevropska raziskava o nasilju nad ženskami iz 2014 je pokazala, da se je vsaka deseta ženska (11 %) srečala s spletnim nasiljem ali nadlegovanjem (neprimerno približevanje na družbenih omrežjih, prejemanje elektronske pošte ali sporočil SMS z izrecno spolno vsebino itd.). Ocene glede spolnega nadlegovanja na spletu med mladimi so še višje, zato je potreba po izobraževanju, ozaveščanju in preventivi med to populacijo še večje. V ta namen bo zasnovanih 70 delavnic po Sloveniji za osnovnošolce in osnovnošolke ter 30 delavnic za srednješolce in srednješolke, kjer bodo med drugim obravnavani tudi spolni stereotipi in predsodki, vrste spletnega nasilja in nadlegovanja deklet ter preventivni ukrepi za zaščitno pred njima. Cilj delavnic za mlade, usposabljanj in izobraževalnih modulov za pedagoško osebje ter smernic in priročnikov je povečanje občutljivosti in znanja mladih in pedagoškega osebja, (potencialnih) žrtev nasilja, ranljivih skupin, staršev, (potencialnih) povzročiteljev oziroma povzročiteljic in prič o spletnem nasilju in nadlegovanju žensk in deklet.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Izboljšana ozaveščenost in znanje mladih, (potencialnih) žrtev, rizičnih skupin, staršev, učiteljev in učiteljic, (potencialnih) povzročiteljev oziroma povzročiteljic in prič o spletnem nasilju

NOSILCA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Fakulteta za družbene vede

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Sredstva so opredeljena v poglavju 7., I., Aktivnost 1.

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 170252 CYBERVAW – EU

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

UKREP:

- **izvajanje in podpora programov usposabljanj strokovnih kadrov v različnih organizacijah, ki delajo na področju preprečevanja nasilja ter obravnave žensk z izkušnjo nasilja in storilcev nasilnih dejanj**

AKTIVNOST 1:

Usposabljanje in priročnik za predstavnice in predstavnike Policije za krepitev kompetenc za večjo ozaveščenost in prepoznavanje raznih oblik spletnega nasilja in nadlegovanja ter ustrezno obravnavo žrtev spletnega nasilja in nadlegovanja, vključno s preventivo

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Vsi obstoječi ukrepi in dejavnosti za preprečevanje nasilja na spletu so spolno nevtralni in usmerjeni na mlade kot homogeno skupino. Z aktivnostjo bi radi nadgradili obstoječe dejavnosti na državni ravni za preprečevanje spletnega nasilja z vključitvijo vidika spola v gradiva, izobraževanja, priporočila in ukrepe. Za osebje Policije bo pripravljeno dvodnevno usposabljanje s ključnimi informacijami o spletnem nasilju in nadlegovanju. Rezultati usposabljanja bodo povzeti v priročniku v tisoč izvodih. Tako usposabljanje kakor tudi priročnik bosta usmerjena v krepitev znanja osebja Policije za zagotovitev ustreznega sistema preprečevanja, preganjanja in zaščite pred spletnim nasiljem in nadlegovanjem žensk in deklet.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Seznanitev osebja Policije s strokovnimi usmeritvami obravnave spletnega nasilja in nadlegovanja s pozornostjo na spolnem nasilju in nadlegovanju. Povečanje kompetence osebja za prepoznavanje in obravnavo žrtev spletnega nasilja in nadlegovanja s poudarkom na mladih.

NOSILCI:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za notranje zadeve, Policija

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2019: 4.500 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 170252 CYBERVAW – EU

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

AKTIVNOST 2:

Priprava usposabljanja in smernic za sodnike in sodnice, državne tožilce in tožilke ter druge predstavnike in predstavnice sodne veje oblasti za ustrezno obravnavo žrtev spletnega nasilja in nadlegovanja.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Za sodnike in sodnice, tožilce in tožilke ter drugo osebje slovenskih sodišč bo pripravljeno usposabljanje, ki bo usmerjeno v razvoj kompetenc, s katerimi bodo predstavniki in predstavnice sodišč bolje usposobljeni za obravnavo primerov spletnega nasilja nad ženskami in dekleti ter nadlegovanja žensk in deklet. Del usposabljanja bo usmerjeno v analizo konkretnih primerov in vrst spletnega nasilja nad ženskami in dekleti. Rezultati usposabljanja bodo povzeti v e-smernicah, ki bodo razdeljene predstavnikom in predstavnicam sodne veje oblasti.

PRİČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Seznanitev sodnikov in sodnic, tožilcev in tožilk ter drugega osebja sodišč s strokovnimi usmeritvami obravnave spletnega nasilja in nadlegovanja s pozornostjo na spolnem nasilju in nadlegovanju. Povečanje kompetence osebja za obravnavo žrtev spletnega nasilja in nadlegovanja s poudarkom na ženskah in dekletih.

NOSILCA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Center za izobraževanje v pravosodju

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2019: 2.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 170252 CYBERVAW – EU

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

AKTIVNOST 3:

Prenos dobrih praks iz tujine na mednarodni konferenci in s študijskimi obiski za pridobitev znanj za nadgradnjo obstoječih dejavnosti na državni ravni za obravnavo in preprečevanje spletnega nasilja.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Namen mednarodne konference in dveh študijskih obiskov v tujino bo spoznati uspešne tuje prakse obravnavanja spletnega nasilja in nadlegovanja (Avstrija, Islandija) in prakse držav, kjer ukrepe na področju obravnave spletnega nasilja nad ženskami in dekleti šele vzpostavljajo (Češka). Dvodnevna konferenca in študijski obiski bodo namenjeni političnim odločevalkam in odločevalcem, strokovnim delavkam in delavcem sodišč in Policije, srednjih in osnovnih šol ter fakultet, predstavnikom in predstavnicam medijev in nevladnih organizacij, ki se ukvarjajo z nasiljem nad ženskami in z varnostjo na spletu. Aktivnosti bodo prispevale k boljšemu vpogledu v prakso in izkušnje držav s tradicijo obravnave spletnega nasilja nad ženskami in dekleti in nadlegovanja žensk in deklet.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Izboljšano praktično znanje strokovnjakov in strokovnjakinj glede preprečevanja, prepoznanja, zaščite žrtev in kaznovanja povzročiteljev oziroma povzročiteljic ter bolj občutljivo in primerno poročanje novinarjev in novinark o spletnem nasilju v medijih.

NOSILEC:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 6.500 EUR

2019: 12.850 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 170252 CYBERVAW – EU

IME PRORAČUNSKIH UPORABNIKOV:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Fakulteta za družbene vede

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

AKTIVNOST 4:

Izvedba in sodelovanje na letnih izobraževanjih za strokovne delavce in delavke na področju obravnave spolnega nasilja in nasilja nad ženskami.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Izobraziti in usposobiti policiste in policistke ter kriminaliste in kriminalistke za prepoznavanje nasilja v družini (ob podani prijavi), nasilja nad ženskami in spolnega nasilja.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Prepoznavanje raznih oblik nasilja in znakov kaznivih dejanj in strokovno delo pri obravnavanju kaznivih dejanj.

NOSILCA:

Ministrstvo za notranje zadeve, Policija

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 1.500 EUR

2019: 1.500 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 5572 – Materialni stroški

IME PRORAČUNSKIH UPORABNIKOV:

Ministrstvo za notranje zadeve, Policija

AKTIVNOST 5:

Redno izobraževanje sodnikov in sodnic ter tožilcev in tožilk o preprečevanju nasilja nad ženskami in v družini ter o vidiku spola

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Izvedena bodo nadaljnja izobraževanja in usposabljanja za sodnike in sodnice v sodelovanju s Skupnostjo centrov za socialno delo glede Zakona o preprečevanju nasilja v družini – že Zakon o preprečevanju nasilja v družini nalaga Centru za izobraževanje v pravosodju, da izvaja izobraževanja o preprečevanju nasilja v družini. Izobraževanja se bodo še naprej nanašala tudi na področje nasilja v družini in nasilja nad otroki ter na pravo enakosti spolov. Izobraževanja o slednjem vidiku bodo potekala tudi v okviru programov sodelovanja Centra za izobraževanje v pravosodju s Svetom Evrope (program HELP) in Akademijo za evropsko pravo ter z drugimi.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Boljša usposobljenost sodstva in tožilstva za obravnavo primerov nasilja nad ženskami in nasilja v družini

NOSILCA:

Ministrstvo za pravosodje, Center za izobraževanje v pravosodju

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

*Še ni znano.

8. ENAKOST SPOLOV V ZUNANJI POLITIKI IN MEDNARODNEM RAZVOJNEM SODELOVANJU

I. VKLJUČEVANJE ENAKOSTI SPOLOV V ZUNANJEPOLITIČNE POBUDE

Cilj 1:

Večja prepoznavnost Slovenije kot pobudnice in promotorke idej in projektov na različne teme, povezane z enakostjo spolov, na bilateralni in multilateralni ravni

UKREP:

- podpora prizadevanjem za enakost spolov in opolnomočenje žensk na mednarodni ravni, vključno z organizacijo dogodkov in vodenjem pobud

AKTIVNOST 1:

Aktivno udeleževanje Slovenije na različnih dogodkih in v okviru različnih mednarodnih forumov

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Udeleževanje zasedanj in aktivno sooblikovanje pobud in politik za spodbujanje enakosti spolov v okviru Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), še zlasti mreže GENDERNET, ki deluje kot pododbor Odbora za razvojno pomoč OECD (OECD DAC).

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Redna udeležba na GENDERNET. Potrditev vloge Slovenije kot zagovornice enakosti spolov in povečani napor za izboljšanje položaja žensk po svetu.

NOSILEC:

Ministrstvo za zunanje zadeve

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 2:

Nadaljevanje aktivnih prizadevanj za enakost spolov in večjo vlogo žensk na mednarodni ravni, vključno z organizacijo dogodkov in vodenjem pobud

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Nastopi slovenskih predstavnikov in predstavnic na dogodkih v okviru različnih mednarodnih forumov (OZN – Varnostni svet, Generalna skupščina, Svet za človekove pravice, Komisija za status žensk, Nato, OVSE) in na različnih mednarodnih dogodkih, priključitev skupinskim izjavam v mednarodnih forumih, sodelovanje v pogajanjih pri sprejemanju odločitev v teh forumih ter organizacija dogodkov (okrogle mize, strokovni posveti ali druge oblike razprav, razstave itd.) ali vodenje priprave izjav, tudi v sodelovanju z drugimi državami, mednarodnimi organizacijami in nevladnimi organizacijami, v okviru mednarodnih dogodkov ali ob različnih mednarodnih dnevih.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Povečanje naporov za izboljšanje položaja žensk po svetu in potrditev vloge Slovenije kot zagovornice enakosti spolov in krepitev vloge žensk

NOSILEC:

Ministrstvo za zunanje zadeve

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 3:

(So)organizacija različnih dogodkov

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Slovenija sama ali v sodelovanju z drugimi državami, mednarodnimi organizacijami in nevladnimi organizacijami organizira dogodke (okrogle mize, strokovna srečanja ali druge oblike razprav, razstave itd.) ob robu mednarodnih dogodkih in zasedanjih ali različnih mednarodnih dnevih.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Povečanje naporov za izboljšanje položaja žensk po svetu in potrditev vloge Slovenije kot zagovornice enakosti spolov in krepitev vloge žensk

NOSILEC:

Ministrstvo za zunanje zadeve

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 4:

(So)vodenje pobud (izjav ali resolucij) v okviru mednarodnih organizacij

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Slovenija sama ali v sodelovanju s skupino držav vodi pripravo izjav ali resolucij v okviru mednarodnih organizacij (zlasti Generalna skupščina OZN, Svet OZN za človekove pravice, OVSE, Svet Evrope, Nato itd.).

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Povečanje naporov za izboljšanje položaja žensk po svetu in potrditev vloge Slovenije kot zagovornice enakosti spolov in krepitev vloge žensk

NOSILEC:

Ministrstvo za zunanje zadeve

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

UKREP:

- **zavzemanje za vključevanje slovenskih strokovnjakinj in strokovnjakov v relevantna mednarodna telesa**

AKTIVNOST:

Podpora prizadevanjem za enakost spolov in večjo vlogo žensk na mednarodni ravni, vključno z organizacijo dogodkov in vodenjem pobud

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Promocija in lobiranje za kandidaturo, organizacija srečanj kandidatke s predstavniki in predstavnicami različnih držav ter podpora pri udeležbi kandidatke na različnih dogodkih in srečanjih

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Povečanje naporov za izboljšanje položaja žensk po svetu in potrditev vloge Slovenije kot zagovornice enakosti spolov in krepitev vloge žensk

NOSILCA:

Ministrstvo za zunanje zadeve, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

*Še ni znano.

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za zunanje zadeve

II. RAZVOJNO SODELOVANJE IN HUMANITARNA POMOČ**Cilj 1:**

Opolnomočenje žensk in izboljšanje njihovega socialnega in ekonomskega položaja v državah v razvoju

UKREPI:

- **spodbujanje enakosti spolov in opolnomočenja žensk v državah v razvoju z javnimi razpisi za izvajanje projektov na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja**
- **podpora enakosti spolov in opolnomočenja žensk v strateških in izvedbenih dokumentih na mednarodni ravni, ki vplivajo na krepitev tega področja v državah v razvoju**
- **usmerjanje znatnega deleža sredstev za mednarodno razvojno sodelovanje v vsebine in projekte, ki pomembno prispevajo k opolnomočenju žensk ter izboljšanju njihovega ekonomskega in socialnega položaja**

AKTIVNOST:

Priprava strategije o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči in nadgradnja smernic za enakost spolov in krepitev vloge žensk v mednarodnem razvojnem sodelovanju ter vključitev v Strategijo.

Priprava na izvedbo evalvacije projektov razvojnega sodelovanja enakosti spolov

Promocija človekovih pravic žensk in deklic v zunanjih odnosih Evropske unije (v nadaljevanju EU) v skladu z oktobra 2015 sprejetim Akcijskim načrtom EU na področju enakosti spolov in krepitev vloge žensk 2016–2020 (GAP II)

Prizadevanja za poudarjanje podpore enakosti spolov in večje vloge žensk kot ranljive družbene skupine v času humanitarnih kriz in v pokriznih razmerah

Spodbujanje vključevanja enakosti spolov v razvojne aktivnosti, vključno z izobraževanjem na medresorski in izvajalski ravni

Nadaljevanje projektov iz leta 2017 in morebitna izvedba novega javnega razpisa na področju enakosti spolov in večje vloge žensk za leto 2018

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Ministrstvo za zunanje zadeve pripravlja strategijo o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči, ki bo podrobneje opredelila vsebinsko prednostno področje enakih možnosti s poudarkom na enakosti spolov in opredelila enakost spolov kot presečno temo mednarodnega razvojnega sodelovanja Republike Slovenije. Nadgrajene bodo smernice za enakost spolov in krepitev vloge žensk v mednarodnem razvojnem sodelovanju ter vključene v strategijo.

Ministrstvo za zunanje zadeve bo pripravilo javni razpis za izvedbo evalvacije projektov razvojnega sodelovanja o enakosti spolov.

Nadaljevalo se bo uresničevanje priporočil Akcijskega načrta EU na področju enakosti spolov in krepitev vloge žensk 2016–2020 (GAP II). Pri tem bomo namenili več pozornosti premikom v institucionalni kulturi in usmeritvam za nadaljnje izboljšave na upravljavski ter izvajalski ravni kakor tudi v okviru evalvacij razvojnih projektov.

Na javnih razpisih Ministrstvo za zunanje zadeve aktivno vključuje vidik spola v razvojne aktivnosti, in sicer v fazi načrtovanja, izvedbe in evalvacije projekta, predvsem z zahtevo za pripravo analize projektov z vidika spola. O vključevanju enakosti spolov in spodbujanju krepitev vloge žensk izvajamo delavnice in usposabljanja za resorje ter izvajalce in izvajalke mednarodnega razvojnega sodelovanja.

Na javnih razpisih za nevladne organizacije za izvajanje projektov na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči v posebnem sklopu obravnavamo enakost spolov in krepitev moči žensk v skladu z veljavnimi Smernicami za enakost spolov in krepitev vloge žensk v mednarodnem razvojnem sodelovanju (2016). Projekti opismenjevanja, usposabljanja in izobraževanja o spolnih in reproduktivnih pravicah in zdravju ter spodbujanja sodelovanja žensk v procesih odločanja in preprečevanja nasilja prispevajo k izboljšanju življenjskih razmer žensk in deklic, spodbujajo njihovo ekonomsko neodvisnost ter prispevajo k obstoječim aktivnostim na lokalni ravni.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Potrjena strategija o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči, ki vključuje nadgrajene smernice za enakost spolov in krepitev vloge žensk v mednarodnem razvojnem sodelovanju

Izvedena usposabljanja na ravni resorjev ter izvajalcev in izvajalk o vključevanju enakosti spolov v razvojno sodelovanje

Nadaljevanje razvojnih projektov iz let 2017 in 2018 ter izveden nov javni razpis za nevladne organizacije na področju enakosti spolov

Prispevanje k naporom mednarodne skupnosti in h krepitevi družbene in ekonomske vloge žensk v državah v razvoju

NOSILEC:

Ministrstvo za zunanje zadeve

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

2018: 450.000 EUR

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKE POSTAVKE:

PP 8270 - Razvojno sodelovanje in humanitarna pomoč

IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA:

Ministrstvo za zunanje zadeve

III. OHRANJANJE IN IZGRADNJA MIRU

Cilj 1:

Večja vloga žensk pri zagotavljanju mednarodnega miru in varnosti ter zaščita žensk v konfliktnih situacijah

UKREP:

- **vključevanje načela enakosti spolov v politike preprečevanja in reševanja konfliktov**

AKTIVNOST 1:

Nadaljevanje aktivnega udejstvovanja Slovenije na različnih dogodkih in v okviru različnih mednarodnih forumov, vključno s (so)organizacijo dogodkov in (so)vođenjem pobud v okviru mednarodnih organizacij.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Nastopi Slovenije na različnih dogodkih in v različnih razpravah v mednarodnih forumih (OZN – Varnostni svet, Generalna skupščina, Svet za človekove pravice, Komisija za status žensk, Nato, OVSE), priključitev skupinskim izjavam v mednarodnih forumih, sodelovanje v pogajanjih pri sprejemanju odločitev v teh forumih ter organizacija dogodkov (okrogle mize, strokovna srečanja ali druge oblike razprav, razstave itd.) ali vodenje priprave izjav, tudi v sodelovanju z drugimi državami, mednarodnimi organizacijami in nevladnimi organizacijami v okviru mednarodnih dogodkov ali ob mednarodnih dnevih.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Ohranitev ozaveščenosti o načelu enakosti spolov in s tem večja vključenost načela enakosti spolov v politike preprečevanja in reševanja sporov (število referenc o načelu enakosti spolov v različnih dokumentih mednarodnih organizacij ostaja enako ali se celo povečuje).

NOSILEC:

Ministrstvo za zunanje zadeve

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 2:

Izvedba usposabljanja pripadnikov in pripadnic Slovenske vojske pred napotitvijo na mednarodne operacije in misije.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Slovenska vojska v skladu z določbami direktive načelnika Generalštaba SV (direktiva NGŠSV) za izvajanje resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov (ZN) št. 1325 in št. 1820 o ženskah, miru in varnosti (GŠSV; 511-117/2009-1 z dne 2. 12. 2009) in Akcijskega načrta Republike Slovenije za izvajanje resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov 1325 in 1820 o ženskah, miru in varnosti v obdobju 2010–2015 ter usmeritev OZN, Nato in EU izvaja usposabljanja pripadnikov in pripadnic Slovenske vojske in civilnih funkcionalnih strokovnjakov in strokovnjakinj pred napotitvijo na mednarodne operacije in misije (Nato, EU in OZN) o vsebinah Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1325 in z njo povezanih resolucij VS ZN o ženskah, miru in varnosti (Agenda 1325 ŽMV) ter o vključevanju vidika spola na mednarodnih operacijah in misijah in o pomembnosti preprečevanja in sankcioniranja spolnega nasilja v spopadih.

Direktiva NGŠSV in akcijski načrt RS sta v prenovi. Po sprejemu novih dokumentov Slovenska vojska temu ustrezno prilagodi vsebine izvajanj usposabljanj o tej tematiki.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Pripadniki in pripadnice Slovenske vojske so po izvedenem usposabljanju seznanjeni z vsebino Resolucije VS ZN 1325 in z njo povezanih resolucij VS ZN o ženskah, miru in varnosti (Agenda 1325 ŽMV) ter z vključevanjem vidika spola v svoje delo na mednarodnih operacijah in misijah. Ozaveščeni so o pomenu izvajanja Agende 1325 ŽMV in vključevanja vidika spola v svoje delo ter znajo ravnati v skladu z usmeritvami in pravili delovanja. Pri svojem delu upoštevajo družbene odnose med moškimi in ženskami, deklicami in dečki v državi, kamor odhajajo na mednarodne operacije in misije. S tem povečajo zaščito in operativno učinkovitost lastnih sil. Pripadniki in pripadnice Slovenske vojske so prav tako seznanjeni s pomembnostjo preprečevanja in sankcioniranja spolnega nasilja v spopadih, kar posledično vpliva na zagotavljanje mednarodnega miru in varnosti.

NOSILCA:

Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 3:

Izvedba rednih izobraževanj pripadnikov in pripadnic podčastniške in častniške strukture Slovenske vojske na Centru vojaških šol in v tujini.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Izobraževanje podčastnikov in podčastnic ter častnikov in častnic v okviru vojaškega izobraževanja na Centru vojaških šol in v tujini o vsebinah človekovih pravic, načelu enakosti spolov, Resoluciji Varnostnega sveta Združenih narodov 1325 in z njo povezanimi resolucijami VS ZN o ženskah, miru in varnosti (Agenda 1325 ŽMV) ter o vključevanju vidika spola pri mednarodnih operacijah in misijah in o pomenu preprečevanja ter sankcioniranja spolnega nasilja v spopadih.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Pripadniki in pripadnice podčastniške in častniške strukture Slovenske vojske so po izvedenem izobraževanju seznanjeni s pomenom načela enakosti spolov za zagotavljanje in uresničevanje

človekovih pravic, z vsebino Resolucije VS ZN 1325 in z njo povezanimi resolucijami VS ZN o ženskah, miru in varnosti (Agenda 1325 ŽMV) ter s pomenom vključevanja vidika spola v svoje delo tako doma kot na mednarodnih operacijah in misijah. Ozaveščeni so o pomenu podčastniške in častniške linije vodenja in poveljevanja pri zavzemanju in podpori za uresničevanje Agende 1325 ŽMV in vključevanje vidika spola v delo poveljstev in enot Slovenske vojske.

Pripadniki in pripadnice podčastniške in častniške strukture Slovenske vojske so prav tako seznanjeni s pomembnostjo preprečevanja in sankcioniranja spolnega nasilja v spopadih, kar prispeva k zagotavljanju mednarodnega miru in varnosti.

NOSILCA:

Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 4:

Nadaljnja izgradnja strokovno usposobljene strukture/mreže svetovalcev in svetovalk za vidik spola v vseh poveljstvih in enotah Slovenske vojske tako z izobraževanjem ter usposabljanjem obstoječih svetovalcev in svetovalk za vidik spola kakor tudi z napotitvijo novih pripadnikov in pripadnic Slovenske vojske na ustrezna usposabljanja in izobraževanja (tako v Slovenski vojski kot v tujini).

Zagotoviti tudi delovanje koordinatorice in namestnice za enake možnosti žensk in moških na Ministrstvu za obrambo.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Vzpostavljanje usposobljene strukture svetovalcev in svetovalk za vidik spola v okviru Slovenske vojske. Postavitev koordinatorice in njene namestnice za enake možnosti žensk in moških na ministrstvu.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Pripadnike in pripadnice v vseh poveljstvih in enotah Slovenske vojske usposabljujejo in izobražujejo usposobljeni svetovalci in svetovalke za vidik spola. Svetovalci in svetovalke za vidik spola se usposabljujejo na strokovno priznanih usposabljanjih v okviru Nata (na Nordijskem centru za vidik spola v vojaških operacijah – NCGM – na Švedskem in v Regionalnem centru za usposabljanje v RACVIAC-u, na Hrvaškem; v Centru za usposabljanje mirovne operacije v Bosni in Hercegovini – PSOTC) in v EU (Evropski akademiji za varnost in obrambo – ESDC).

V okviru Slovenske vojske in ministrstva so pripadniki in pripadnice seznanjeni s pomenom uresničevanja Agende 1325 ŽMV in vključevanja vidika spola v delo doma in na mednarodnih operacijah in misijah. Pripadniki in pripadnice Slovenske vojske in ministrstva so seznanjeni s pomembnostjo preprečevanja in sankcioniranja spolnega nasilja v spopadih, kar prispeva k zagotavljanju mednarodnega miru in varnosti.

Poveljniška in podporna struktura se zavedata svoje pomembne vloge pri podpori in zavzemanju za uresničevanje Agende 1325 ŽMV in pri vključevanju vidika spola v delo poveljstev in enot Slovenske vojske.

NOSILCA:

Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 5:

Aktivno udejstvovanje Slovenske vojske in ministrstva na različnih dogodkih in v okviru različnih mednarodnih forumov.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Nastopi Slovenske vojske in ministrstva na različnih dogodkih in v različnih razpravah v mednarodnih forumih (Nato NCGP, OVSE), priključitev skupinskim izjavam v mednarodnih forumih, sodelovanje v pogajanjih pri sprejemanju odločitev v teh forumih (OZN – preprečevanje spolnega nasilja, NCGP ipd).

Zastopanje nacionalne predstavnice in njene namestnice iz Slovenske vojske v Natovem odboru za vidik spola (Nato Committee on Gender Perspectives - NCGP), ki spodbuja vključevanje vidika spola kot strategijo, ki celovito upošteva potrebe in izkušnje tako žensk kot moških in deklic ter dečkov pri oblikovanju, izvajanju, spremljanju in vrednotenju politik in programov zveze Nato ter držav članic ter vojaških operacij.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Večja ozaveščenost o pomenu uresničevanja Agende 1325 ŽMV in vključevanja vidika spola - NCGP svetuje Vojaškemu odboru Nata (NATO Military Committee), ki je najvišji vojaški organ zveze Nato (sestavljajo ga višji častniki in častnice, vojaški predstavniki in predstavnice iz vseh držav članic zveze Nato) glede vprašanj, povezanih z vključevanjem vidika spola tako v mednarodne operacije in misije kakor tudi v nacionalne vojske držav članic Nato in držav članic Partnerstva za mir, ter s tem prispeva k večji zaščiti sil in večji operativni učinkovitosti v skladu s cilji in prednostnimi nalogami zavezništva.

NOSILCA:

Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

UKREP:

- **večja vključenost žensk v mednarodne operacije in misije za ohranjanje ter izgradnjo miru in v postopke odločanja ter ukrepanja**

AKTIVNOST 1:

Nadaljevanje aktivnega zavzemanja za večjo vključenost žensk v mednarodne operacije in misije ter postopke odločanja in ukrepanja.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Nadaljnja podpora prizadevanjem za večjo vključenost žensk v vse faze priprav mednarodnih operacij in misij v okviru OZN, EU, Nata in OVSE.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Ohranitev ozaveščenosti o načelu enakosti spola in s tem večja vključenost načela enakosti spolov v politike preprečevanja in reševanja sporov (število referenc o načelu enakosti spolov v različnih dokumentih mednarodnih organizacij ostaja enako ali se celo povečuje).

NOSILEC:

Ministrstvo za zunanje zadeve

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

AKTIVNOST 2:

Zagotavljati vključevanje žensk v mednarodne operacije in misije s ciljem povečati operativno učinkovitost in zaščito lastnih sil ter prispevati k vključevanju in večji vlogi lokalnih žensk. Spodbujanje sodelovanja pripadnic Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in misijah je del kadrovske strategije vključevanja vidika spola.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

S procesi načrtovanja je treba pozornost usmeriti v zagotavljanje vključevanja obeh spolov v mednarodne operacije in misije; še posebno pozornost je treba nameniti vključevanju žensk v dolžnosti, kjer je zaradi uspešnega izvajanja nalog in uresničevanja Resolucije VS ZN 1325 treba zagotavljati prisotnost ženskih pripadnic v sestavi mednarodnih operacij in misij.

Slovenska vojska redno zagotavlja napotitve tako pripadnikov kakor tudi pripadnic v mednarodne operacije in misije, še posebej z napotitvijo pripadnic Slovenske vojske na dolžnosti, kjer sta vidik spola in uresničevanje Resolucije VS ZN 1325 ključnega pomena (primer LMT KFOR). Slovenska vojska si prizadeva za večjo vključenost žensk v mednarodne operacije in misije tudi s promocijskimi dejavnostmi in ozaveščanjem javnosti o vlogi žensk v Slovenski vojski ter spodbuja k vključevanju pripadnic Slovenske vojske v mednarodne operacije in misije.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Z zagotavljanjem po spolu mešanih skupin se poveča operativna učinkovitost sil. Z vključevanjem ženskih pripadnic v mednarodne operacije in misije, še posebej z razporejanjem na dolžnosti, kjer so pripadniki in pripadnice v stiku z lokalnim prebivalstvom, prispeva k vključevanju in večji vlogi lokalnih žensk, pripadnic varnostnih sil, in k uresničevanju Agende 1325 ŽMV ter zaščiti žensk in otrok.

Prav tako se z izvajanjem usposabljanj za pripadnice in pripadnike varnostnih sil (na primer z izvedbo računalniškega tečaja za pripadnice afganistanskih oboroženih sil v okviru SVNKON v Afganistanu) prispeva k vključevanju in večji vlogi lokalnih žensk, pripadnic varnostnih sil, in k uresničevanju Agende 1325 ŽMV ter zaščiti žensk ter otrok.

NOSILCA:

Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva

UKREP:

- **preprečevanje spolnega nasilja v konfliktih ter zaščita žensk in deklíc med oboroženim spopadom in po njem**

AKTIVNOST:

Nadaljevanje aktivnega udejstvovanja Slovenije v razpravah za odpravo spolnega nasilja v sporih ter za zaščito žensk in deklic med oboroženim spopadom in po njem ter sodelovanje pri organizaciji dogodkov in pobudah v okviru mednarodnih organizacij.

KRATEK OPIS IZVEDBE AKTIVNOSTI:

Slovenija si bo v okviru svojega delovanja v OZN, OVSE in Natu zavzemala za odpravo spolnega nasilja v sporih in za zaščito žensk in deklic med oboroženim spopadom in po njem, vključno s sodelovanjem pri organizaciji dogodkov in pobudah v okviru mednarodnih organizacij, kadar se pokaže priložnost za to.

PRIČAKOVANI REZULTAT IN PRISPEVEK K DOSEGANJU CILJA:

Ohranitev ozaveščenosti o načelu enakosti spolov in s tem večja vključenost načela enakosti spolov v politike preprečevanja in reševanja sporov (število referenc o načelu enakosti spolov v različnih dokumentih mednarodnih organizacij ostaja enako ali se celo povečuje).

NOSILEC:

Ministrstvo za zunanje zadeve

VIŠINA SREDSTEV ZA POSAMEZNO LETO:

Redno delo ministrstva